

M.J.M. Wetemans
Op de Teigelaove 4
6118 DZ Nieuwstadt

Nieuwe Markt 55, Echt
Postbus 450, 6100 AL Echt
Tel. 0475 - 478 478
info@echt-susteren.nl
www.echt-susteren.nl
KvK 51651866
BTW (NL00)19.06.483.B01
NL86 BNGH 0285 1023 70
BIC-code BNGHNL2G

Echt, 16 juni 2026

Verzonden:

Onderwerp:	Beantwoording vragen ex art. 33 RvO inzake voortgang doelen energietransitie 2030 en 2050	Ons kenmerk:	Z26/212595-D - 325487
Team:	Bestuurs- en Management-ondersteuning	Bijlage(n):	-
Uw brief van:	20 mei 2026	Behandeld door:	D. Lebens

Geachte heer Wetemans,

Op 20 mei 2026 heeft u ons op grond van artikel 33 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Echt-Susteren schriftelijke vragen gesteld over de voortgang van de doelen m.b.t. de energietransitie 2030 en 2050.

Onderstaand treft u, met opnemings van uw inleiding, onze antwoorden op uw vragen aan.

Aanleiding voor onderstaande vragen zijn in beginsel twee raadsinformatiebrieven over de monitoring en voortgang van de wettelijke taakstellingen ten aanzien van de energietransitie. Deze RIB's werden in januari en februari naar de raad gestuurd. In de RIB¹ van 27 januari 2026 'Monitoring energietransitie 2024' lezen we: *De monitoring laat zien dat de gemeente Echt-Susteren goede voortgang heeft geboekt op het gebied van aardgasreductie, maar dat dit resultaat zonder maatregelen niet vanzelfsprekend blijvend is. Tegelijkertijd blijkt dat de huidige ontwikkelingen onvoldoende zijn om de doelstellingen voor CO₂-reductie en energieneutraliteit tijdig te realiseren. Hier zijn aanvullende inspanningen voor nodig.*

In de RIB² van dinsdag 24 februari 2026 'Evaluatie energievisie en uitvoeringsprogramma 2022-2026' lezen we: *Op basis van de voortgang van de projecten kan worden geconcludeerd dat de gemeente goed op koers ligt om de gestelde doelen te behalen. Ook blijkt uit de monitoringsrapportage dat het doel van energie- neutraliteit in 2050 nog steeds haalbaar is voor de gemeente Echt-Susteren.*

Vraag 1: Wij lezen tegenstrijdige berichtgeving binnen 1 maand. In januari geeft het college aan dat er aanvullende inspanningen nodig zijn. In februari geeft het

¹ <https://echtsusteren.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/25ca1f6b-2000-4e98-9a49-ce11a51c05e3>

² <https://echtsusteren.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/04630901-42b1-45fb-aab3-6867b9eab7fd>

college aan dat de gemeente goed op koers ligt. Graag zien we een verklaring voor deze tegenstrijdigheid.

Antwoord: Beide RIB's benaderen dezelfde opgave vanuit een andere invalshoek en zijn daarmee niet tegenstrijdig. De monitoring energietransitie 2024 laat zien dat aanvullende inspanningen nodig blijven om de doelen voor CO₂-reductie en energieneutraliteit tijdig te realiseren. De evaluatie van de energievisie en het uitvoeringsprogramma richt zich op de voortgang van de lopende projecten. Daaruit blijkt dat veel projecten in uitvoering of afgerond zijn en dat daarmee concrete resultaten zijn geboekt, waardoor de gemeente op koers ligt richting de gestelde doelen en energieneutraliteit in 2050 nog steeds haalbaar lijkt.

Beide conclusies zijn daarmee complementair: voortgang en resultaat zijn zichtbaar, maar tegelijkertijd is verdere inzet met nieuwe acties nodig om de doelstellingen daadwerkelijk te blijven realiseren en deze koers vast te houden.

Vraag 2: Bij de RIB van 27 januari 2026 is een rapport toegevoegd, opgesteld door Stantec. Onder 4.3 lezen we: *Er moet dus nog ruim 46% meer grootschalige elektriciteitsopwek worden gerealiseerd vóór 2030 om het RES doel te behalen.*

Gevolgd door: *Hieruit volgt dat realisatie van het totaal aan grootschalige zon projecten in de pijplijn zonder realisatie van grootschalige wind onvoldoende is voor het behalen van de RES doelstelling in 2030.*

Tijdens de raadsvergadering van 3 juli 2024 nam het college een motie van raadslid M. Denis over om destijds een einde te maken aan de onrust rondom windmolens. Het dictum luidde: *Verzoekt het college een alternatieve strategie te ontwikkelen voor de realisatie van de duurzaamheidsopgave van onze gemeente.* Gezien de conclusies van Stantec, én de bepaling³ in het coalitieakkoord, willen wij weten hoe het college zonder windmolens de RES doelstelling in 2030 toch denkt te realiseren.

Antwoord: Met zonne-energie heeft de gemeente Echt-Susteren een grote bijdrage geleverd aan de opwekdoelstelling van de RES. Deze doelstelling blijft in dit kader een inspanningsverplichting en streefdoel.

Vraag 3: Op 17 september 2024 - dus na het overnemen van bovengenoemde motie - stelden wij de volgende technische vraag aan het college: *Waat het voldoende in onze gemeente om windmolens rendabel te exploiteren?* Het college beantwoordde deze vraag twee dagen later met een kort en krachtig "Ja!".

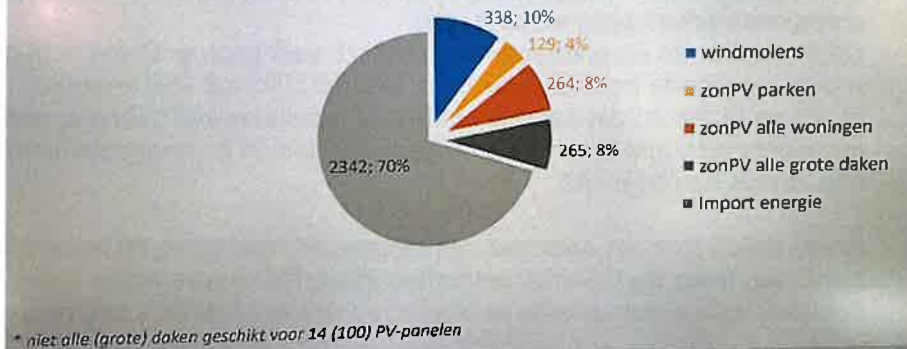
Staat het college nu nog steeds achter dit antwoord? Zo nee, welke reden(en) voert het college aan om van inzicht te zijn veranderd?

Antwoord: Ja, dat klopt.

Vraag 4: Wij zijn van mening dat een groot deel van de gemeenteraad onvoldoende beseft hoe groot de opgaven zijn voor onze gemeente. We laten daarom deze afbeelding zien:

³ Citaat coalitieakkoord: Voor windturbines zien wij in Echt-Susteren op dit moment geen plaats.

Indien huidige plannen worden aangevuld met zonPV op ALLE* daken wordt in 30% van de huidige totale lokale energievraag lokaal voorzien

Deze afbeelding stamt uit de tijd dat het windmolenplan nog op tafel lag. Dat plan was dus goed voor 10% van de totale opgave. De 5 zonneparken zijn goed voor 4% van de totale opgave. Als (!) op ALLE daken 14 zonnepanelen (woningen) en 100 zonnepanelen op grote daken zouden liggen, zou 16% van de totale energievraag worden gedekt. In totaal dus 30% als dit allemaal uitgevoerd zou (kunnen) worden.

Stelt het college een hoger kennisniveau van de raad omtrent de opgaven op prijs? Zo ja, is het college bereid een praktisch en theoretisch kennisprogramma te ontwikkelen voor de hele raad om zo alle 23 raadsleden op hetzelfde kennisniveau én gevoel van urgentie te brengen? Zo nee waarom niet?

Antwoord: Het is primair aan de raad zelf om te bepalen op welke wijze zij haar kennisniveau wil versterken. Het college is uiteraard bereid om, waar gewenst, te faciliteren.

Vraag 5: Gezien de grote opgaven volgens de afbeelding: is het college van mening dat we windmolens na 2030 nog steeds buiten beschouwing kunnen laten? Zo ja, dan vernemen we graag concrete ideeën van het college hoe we in 2050 alle doelen hebben gerealiseerd zonder windmolens in onze gemeente.

Antwoord: Het college zet, in lijn met de trias energetica, in op het beperken van de energievraag via energiebesparing. Voorbeelden hiervan zijn de Gids Duurzaamheid en het Nationaal Isolatieprogramma. Daarnaast worden kansrijke alternatieven onderzocht binnen de huidige maatschappelijke en technologische context, zoals de potentie van groengas.

Conform het coalitieakkoord wordt uitgegaan van een invulling van de duurzaamheidsopgave zonder grootschalige windturbines binnen de gemeente Echt-Susteren. Het college onderkent dat de energietransitie richting 2050 een omvangrijke opgave blijft. Tegelijkertijd is het op dit moment niet mogelijk om vast te stellen welke technieken, innovaties en energiesystemen de komende decennia beschikbaar, betaalbaar en maatschappelijk haalbaar zullen zijn. De verdere uitwerking op dit moment richting 2050 wordt meegenomen in de nieuwe energievisie 2027-2030.

Vraag 6: Heeft het college ooit bij Provincie Limburg aangegeven kandidaat te willen zijn voor een SMR (Small Modular Reactor, een kleine kerncentrale) in onze gemeente? Zo ja, waarom is de gemeenteraad hiervan niet op de hoogte gesteld?

NB. Onze mening over SMR's is goed gemotiveerd in dit artikel⁴.

Antwoord: Het college heeft bij de Provincie niet kenbaar gemaakt kandidaat te willen zijn voor een SMR.

Vraag 7: Gezien de grote opgaven zijn wij van mening dat het niet de vraag is OF er windmolens in onze gemeente komen maar **WANNEER**. Ondergetekende zette namens PRO een handtekening onder het coalitieakkoord waarmee we ons conformeren aan de eerdergenoemde bepaling in dit akkoord. Maar zeer waarschijnlijk zal na 2030 een hogere overheid op de deur kloppen en de regie overnemen als we niet zelf in actie komen, zo is onze verwachting. PRO wil liever op voorhand zelf de regie houden. Hoe ziet het college dit? Wil het college ook liever zelf de regie houden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: In het coalitieakkoord is vastgelegd dat in deze bestuursperiode geen ruimte is voor grootschalige windturbines binnen de gemeente Echt-Susteren. Zonder nieuwe inzichten handelt het college hiernaar.

Vraag 8: Ten tijde van het windmolenplan was er €44 miljoen gereserveerd voor dit plan, als we het ons goed herinneren. Klopt dit bedrag? Welk bedrag is nu nog steeds gereserveerd voor grootschalige duurzame energie-opwek (of -opslag) door onze gemeente zelf, dus eigen ontwikkeling en exploitatie?

Antwoord: Destijds was uitsluitend geld gereserveerd voor het onderzoek en het businessplan.

Vraag 9: Heeft het college al eens nagedacht over het oprichten van een eigen Gemeentelijk EnergieBedrijf of een Lokale EnergieGemeenschap? Zo nee, is het college bereid om onderzoek te doen naar gemeenten die dit wel al enkele jaren of langer hebben, en de *good practices* via een RIB te delen met de gemeenteraad? Zo nee, waarom niet?

NB. Hier is al een voorbeeld⁵.

Antwoord: Het college verkent de mogelijkheden voor het opzetten van een lokale energiegemeenschap uitgaande van groengas. Zodra een haalbare uitwerking of businesscase beschikbaar is, wordt de informatie met de raad gedeeld.

Vraag 10: Wind op land is goedkoper dan wind op zee, sneller te realiseren en kan dichterbij de vraag worden ontwikkeld, wat bijdraagt aan het oplossen van netcongestie. Dat individuele burgers daar uit eigenbelang vaak tegen in het geweer komen is logisch. Maar dit is niet in het algemeen belang waar u als college, en wij als gemeenteraad, voor moeten staan. De opgaven zijn

⁴ <https://lokaalbestuur.nl/duurzaamheid/small-modular-reactors-ook-een-kleine-kerncentrale-is-een-groot-en-complex-project/>

⁵ <https://www.energiegemeenschaprivierenland.nl/site/BA86FFDD74856D8AC1258DE80045AC47>

volgens ons té groot om eigenbelang te laten prevaleren. Wel vinden we dat inwoners die last hebben van windmolens daarvoor gecompenseerd moeten worden.

Is het college op de hoogte van het recente onderzoek⁶ door Motivaction met als titel 'Financiële voordelen kantelen de publieke opinie rond windmolens'? Zo nee, is het college bereid zich te verdiepen in dit onderzoek?

Antwoord: Ja, het college is hiervan op de hoogte.

Vraag 11: Heeft het college een vermoeden wanneer het Rijk met de nieuwe normen⁷ voor windmolens op land zal komen? Zo ja, wanneer?

Antwoord: Het college heeft hier nog geen zicht op.

Vraag 12: We laten de opgaven zien waarvoor we als gemeente aan de lat staan:

- *20% reductie van het aardgasverbruik in 2030 ten opzichte van 2021;*
- *55% reductie van de CO2-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990;*
- *Plannen gereed in 2040 om in 2050 energieneutraal te zijn. Met energieneutraliteit wordt bedoeld dat de energie die in de gemeente wordt gebruikt, duurzaam (en waar mogelijk lokaal) wordt opgewekt.*

Blijft het college ernaar streven om deze opgaven in 2030 en 2050 te halen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Deze doelen komen voort uit Europese en nationale afspraken. Het college blijft hier dus naar streven.

Vraag 13: We sluiten af met enkele tips die volgens ons het onderzoeken meer dan waard zijn:

Is het rendabel om als gemeente zelf batterijparken te ontwikkelen en te exploiteren vlakbij bestaande zonneparken? Als hier op korte termijn geen pasklaar antwoord op gegeven kan worden: is het college bereid om dit te onderzoeken en via een RIB uitleg te geven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Binnen de energievisie, het warmteprogramma en het duurzaamheidsprogramma wordt onderzocht waar binnen de huidige maatschappelijke en technische context de potentie ligt voor de gemeente Echt-Susteren. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken en de besluitvorming door de raad wordt bepaald welke onderwerpen verdere uitwerking krijgen.

Vraag 14: Is het rendabel om als gemeente, door middel van elektrolyzers, zelf waterstof te produceren vlakbij bestaande zonneparken? Als hier op korte termijn geen pasklaar antwoord op gegeven kan worden: is het college

⁶ [https://www.motivaction.nl/images/Downloads-PDF/Energiepaper_31 - Windmolens_1.pdf](https://www.motivaction.nl/images/Downloads-PDF/Energiepaper_31_-_Windmolens_1.pdf)

⁷ <https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/landelijke-normen-voor-windmolens-uitgesteld>

bereid om dit te onderzoeken en via een RIB uitleg te geven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Binnen de energievisie, het warmteprogramma en het duurzaamheidsprogramma wordt onderzocht waar binnen de huidige maatschappelijke en technische context de potentie ligt voor de gemeente Echt-Susteren. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken en de besluitvorming door de raad wordt bepaald welke onderwerpen verdere uitwerking krijgen.

Vraag 15: **Is het rendabel om als gemeente zelf energie op te wekken uit ons vuilwaterriool, dat een constante temperatuur heeft? Als hier op korte termijn geen pasklaar antwoord op gegeven kan worden: is het college bereid om dit te onderzoeken en via een RIB uitleg te geven? Zo nee, waarom niet?**

Antwoord: In het warmteprogramma wordt onder andere de potentie van warmtebronnen nader onderzocht. Ook binnen de energievisie en het duurzaamheidsprogramma wordt onderzocht waar binnen de huidige maatschappelijke en technische context de potentie ligt voor de gemeente Echt-Susteren. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken en de besluitvorming door de raad wordt bepaald welke onderwerpen verdere uitwerking krijgen.

Vraag 16: **Is het rendabel om als gemeente zelf energie op te wekken uit oppervlaktewater, bijvoorbeeld het Julianakanaal, door middel van Thermische Energie uit Oppervlaktewater (TEO)? Als hier op korte termijn geen pasklaar antwoord op gegeven kan worden: is het college bereid om dit te onderzoeken en via een RIB uitleg te geven? Zo nee, waarom niet?**

Antwoord: In het warmteprogramma wordt onder andere de potentie van warmtebronnen nader onderzocht. Ook binnen de energievisie en het duurzaamheidsprogramma wordt onderzocht waar binnen de huidige maatschappelijke en technische context de potentie ligt voor de gemeente Echt-Susteren. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken en de besluitvorming door de raad wordt bepaald welke onderwerpen verdere uitwerking krijgen.

Vraag 17: **Is het rendabel om als gemeente zelf vezelteelt (inclusief *carbon credits*) toe te passen op onze eigen pachtgronden? Als hier op korte termijn geen pasklaar antwoord op gegeven kan worden: is het college bereid om dit te onderzoeken en via een RIB uitleg te geven? Zo nee, waarom niet?**

Antwoord: Binnen de energievisie, het warmteprogramma en het duurzaamheidsprogramma wordt onderzocht waar binnen de huidige maatschappelijke en technische context de potentie ligt voor de gemeente Echt-Susteren. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken en de besluitvorming door de raad wordt bepaald welke onderwerpen verdere uitwerking krijgen.

Vraag 18: **Kan de productie van groen gas (bijvoorbeeld via mestvergisting) een bijdrage leveren aan de doelen van de energietransitie? Als hier op korte termijn geen pasklaar antwoord op gegeven kan worden: is het college**

bereid om dit te onderzoeken en via een RIB uitleg te geven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Op dit moment worden de mogelijkheden voor groengasproductie uit biomassa, waaronder dagverse mest, verkend. Dit is ook opgenomen in het coalitieakkoord. Binnen de gemeente Echt-Susteren is hiervoor potentie aanwezig, maar de concrete haalbaarheid, omvang en randvoorwaarden moeten nog verder worden uitgewerkt. Indien deze verkenning tot concrete en kansrijke resultaten leidt, wordt de raad hierover geïnformeerd.

Op grond van artikel 33 van het Reglement van orde zullen de vragen en antwoorden op de lijst van ingekomen stukken van de volgende raadsvergadering worden geplaatst.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders gemeente Echt- Susteren,

secretaris

voorzitter